

Sobre això

Amb el mateix valor que els pronoms neutres *això* i *allò* fem servir nombroses expressions concurrents, com *aquesta cosa*, *aquella cosa*, *aquesta qüestió*, *aquell tema*, *aquest fet*, *aquell cas*, *aquest punt*, *aquella circumstància*, és a dir, grups nominals, formats per demostratius més noms de valor genèric, i que poden ésser considerats, per tant, autèntiques locucions pronominals. És cert que, disposant com disposem dels pronoms febles, els pronoms neutres *això* i *allò*, i les locucions pronominals concurrents són sovint usats innecessàriament. Així, en lloc de *Van parlar d'això durant mitja hora* i *Són coses que es relacionen amb aquesta qüestió*, pot ésser preferible, en molts casos, de dir *En vam parlar durant mitja hora* i *Són coses que s'hi relacionen*, que són frases certament més àgils i fluides. Però, és clar, els pronoms febles coneixen unes limitacions sintàctiques que fan que en certes construccions calgui recórrer necessàriament a aquelles altres expressions pronominals. Així, els pronoms febles només es presten a representar els complements directes i els que són introduïts per certes preposicions (les anomenades també febles), però no els que han d'ésser introduïts per preposicions fortes com *malgrat*, *segons*, *sobre* o *ultra*, o per locucions prepositives com *a causa de*, *a desgrat de*, *a excepció de*, *al costat de*, *en lloc de*, *per culpa de*, etc. Aleshores, si hom no vol repetir certes frases senceres esmentades abans, no essent possible d'utilitzar els pronoms febles, cal recórrer a les expressions pronominals que hem indicat: *malgrat això*, *segons allò*, *sobre aquest tema*, *a causa d'aquell fet*, *a desgrat d'aquella circumstància*, etc.

El que acabem d'exposar és especialment aplicable quan els complements són introduïts per termes prepositius com *sobre*, *quant a*, *respecte a*, *relativament a*, *a propòsit de*, etc. molt usuals en certs textos o parlaments, en què cal referir-se de nou a allò que ha estat dit abans. Aleshores, llevat de *a propòsit de*, que admet d'esdevenir *a aquest propòsit*, aquests termes prepositius han de precedir els termes preposicionals abans indicats: *sobre això*, *quant a aquest tema*, *respecte a aquesta qüestió*, etc. Sentim, per ràdio: «Van dir quelcom en el respecte»! I tan senzill que és *En van dir alguna cosa!* I, si el pronom *en* no és utilitzable, *No es recorden de res sobre aquesta qüestió*.

Albert Jané